

NEWSLETTER Nr.6/2019

Colocviu internațional 1 noiembrie, la București!

Transparency International Romania în parteneriat cu Asociația Magistraților din România organizează la data de 1 noiembrie un colocviu internațional, la București.

La eveniment sunt așteptați peste 60 de judecători din statele membre ale Uniunii Europene. Participanții vor avea oportunitatea de a face schimb de bune practici în ceea ce privește legislația europeană în domeniul concurenței, cu accent pe ajutorul de stat.

Pe parcursul dezbaterilor vor fi abordate teme precum:

- ◆ reglementările adoptate recent în ceea ce privește acordarea ajutorului de stat;
- ◆ rolul instanțelor naționale în implementarea legii privind ajutorul de stat (pe baza avizului privind aplicarea de către instanțele naționale a legislației privind ajutorul de stat);
- ◆ solicitări de măsuri provizorii înaintate instanțelor și interacțiunea acestora cu procedurile Curții Europene de Justiție.

Evenimentul va fi de asemenea o bună ocazie pentru îmbunătățirea cooperării dintre judecătorii români și judecătorii din alte state UE, networking între participanți.

Colocviul internațional de la București este parte din proiectul „Consolidarea rolului instanțelor românești în aplicarea legislației privind ajutorul de stat”, cofinanțat de Comisia Europeană, Direcția Generală Concurență.

International Colloquy November 1st, in Bucharest!

Transparency International Romania, in partnership with The Romanian Magistrates Association host an International Colloquy, on November 1st, in Bucharest.

Over 60 judges are expected at the event. The participants will have the opportunity to exchange good practices regarding the European competition law, with focus on state aid.

The debates will cover topics such as:

- ◆ the regulations adopted in the framework of the State aid modernization exercise;
- ◆ the role of national courts in implementing State aid law (based on the notice on the enforcement of State aid law by national courts and on the Recovery notice);
- ◆ the request for provisional measures brought before the courts and its interaction with the EU Court proceedings.

The event will also be a good opportunity in order to improve the cooperation among Romanian judges and judges from other EU countries and to create a cooperation network among participants.

The international colloquy is part of the project „Strengthening the role of the Romanian courts in the application of the state aid legislation”, co-financed by the European Commission - Directorate General for Competition.

Studiu de caz

Landul Rheinland-Pfalz din Germania vs. societatea Alcan
Tema: Acordarea unui ajutor de stat

I. Situația de fapt

Landul Rheinland-Pfalz din Germania a instituit un ajutor de stat în favoarea societății Alcan, în anul 1983, în cuantum total de 8 mil. DM, pentru compensarea costurilor cu electricitatea.

- ⇒ Prima tranșă în valoare de 4 mil. DM a fost plătită în 9 iunie același an.
- ⇒ Comisia Europeană a inițiat analiza preliminară în 11 octombrie.
- ⇒ În 25 noiembrie, Comisia a informat guvernul federal că a decis inițierea procedurii de investigație.
- ⇒ În 28 noiembrie, Landul Rheinland-Pfalz a plătit ultima tranșă de 4 mil. DM societății Alcan .
- ⇒ În 13 decembrie, societatea Alcan a fost informată de autoritățile naționale că ajutorul primit nu a fost notificat Comisiei.
- ⇒ În 14 decembrie, Comisia a adoptat decizia prin care a constatat că ajutorul acordat de Germania societății Alcan este un ajutor ilegal și incompatibil și a solicitat recuperarea acestuia.
- ⇒ Decizia Comisiei nu a fost contestată la instanțele Comunității nici de Germania, nici de Alcan.
- ⇒ Trei ani mai târziu - 1986.
- ⇒ În 12 februarie și 21 aprilie 1986, Germania a informat Comisia asupra faptului că recuperarea ajutorului este împiedicată de obstacole serioase de natură politică și legală.

Comisia a insistat asupra recuperării ajutorului și a introdus la Curtea Europeană de Justiție o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru de către Germania, prin neconformarea la decizia de recuperare a ajutorului de stat.

CEJ s-a pronunțat printr-o hotărâre adoptată în 2 februarie 1989.

În 26 septembrie 1989, landul Rheinland-Pfalz a emis o decizie prin care a revocat decizia de acordare a ajutorului și a solicitat Alcan rambursarea acestuia.

Decizia de revocare a fost atacată de Alcan, fiind anulată de prima instanță. Apelul landului a fost respins, fiind formulat recurs la instanța superioară.

Motivul principal al anulării deciziei landului s-a întemeiat pe faptul că dreptul intern nu permite revocarea, întrucât între adoptarea deciziei Comisiei și momentul revocării a intervenit prescripția.

Instanța superioară a constatat din jurisprudență că dreptul Comunității poate interzice normele de drept național precum prescripția, doar în măsura în care au fost folosite de administrația publică într-o manieră inadecvată cu scopul de a împiedica recuperarea impusă de dreptul comunitar.

Instanța de recurs reține că beneficiarul unui ajutor de stat poate contesta, în temeiul dreptului intern, o decizie de revocare a ajutorului atunci când puterile discreționare ale statului au fost exercitate în mod ilegal. Curtea apreciază că este posibil ca aceste condiții să fie îndeplinite în cauză, având în vedere că ajutorul i-a fost practic impus Alcan în scopul salvării locurilor de muncă într-o perioadă care a precedat alegerile. Prin urmare landul este responsabil pentru ilegalitatea deciziei de acordare a ajutorului, astfel încât, potrivit dreptului intern, utilizarea abuzivă a puterii publice s-ar opune revocării deciziei în cauză.

Instanța de recurs constată că, potrivit dreptului intern, obligația de restituire sau compensare este exclusă în măsura în care avantajul nu mai există și se constată lipsa unei îmbogățiri a beneficiarului.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs a decis suspendarea cauzei și adresarea unor întrebări preliminare Curții de Justiție.

II. Obiectul cauzei

Întrebările preliminare formulate de instanța națională:

1. Este autoritatea publică națională obligată să revoce o decizie de acordare a ajutorului de stat, în acord cu decizia finală și obligatorie a Comisiei de a declara ajutorul incompatibil cu piața comună și de a dispune recuperarea acestuia, chiar dacă autoritatea a lăsat să se împlinească termenul de prescripție prevăzut de legislația națională, în interesul certitudinii juridice?
2. Este autoritatea publică națională obligată să revoce decizia adoptată chiar dacă autoritatea respectivă este responsabilă pentru nelegalitatea deciziei de acordare a ajutorului într-o asemenea măsură încât revocarea apare ca fiind o încălcare a bunei-credințe în relația cu beneficiarul?
3. Este autoritatea publică națională obligată, potrivit rațiunii care justifică cerința menționată anterior, să solicite, în temeiul unei decizii finale și obligatorii a Comisiei de recuperare a ajutorului, rambursarea ajutorului care a fost acordat chiar dacă o astfel de solicitare este exclusă de dreptul intern deoarece beneficiul nu mai există și în absența relei credințe din partea beneficiarului?

Prin intermediul acestor întrebări, instanța de trimitere urmărește interpretarea dreptului Comunității cu privire la anumite norme procedurale interne aplicabile recuperării dispuse de Comisie prin decizie.

III. Principii statuate în jurisprudență

Orice ajutor ilegal și incompatibil trebuie eliminat și recuperat de statul membru, care este obligat să adopte toate măsurile necesare în acest sens, potrivit normelor procedurale interne.

Scopul eliminării ajutorului declarat incompatibil de Comisie este restabilirea situației existente anterior.

Recuperarea ajutorului se face potrivit dreptului procedural intern, cu aplicarea principiului efectivității.

Întreprinderile cărora le-a fost acordat un ajutor nu pot avea, în principiu, așteptări legitime că ajutorul primit este legal decât în situația în care a fost acordat cu respectarea procedurii prevăzute de tratat. Aceasta deoarece o întreprindere diligentă trebuie să fie în măsură să verifice dacă procedura în cauză a fost respectată.

IV. Răspunsurile CEJ

- 1) Dreptul comunitar impune ca autoritatea națională competentă să revoce decizia de acordare a unui ajutor ilegal, în acord cu decizia finală a Comisiei, prin care ajutorul de stat este declarat incompatibil cu piața comună și se dispune recuperarea acestuia, chiar dacă autoritatea a lăsat să se îndeplinească termenul de prescripție prevăzut de legislația națională, în interesul certitudinii juridice.
- 2) Dreptul comunitar impune autorității naționale competența să revoce decizia de acordare a ajutorului ilegal, în acord cu decizia finală a CE prin care ajutorul este declarat incompatibil cu piața comună și se dispune recuperarea acestuia, chiar dacă autoritatea competentă poartă răspunderea pentru ilegalitatea deciziei de acordare a ajutorului într-o asemenea măsură încât revocarea pare a fi o încălcare a bunei credințe în relația cu beneficiarul. Acesta din urmă nu ar fi putut avea însă așteptări legitime că ajutorul de stat primit a fost acordat legal, având în vedere că procedura prevăzută de art.93 din Tratat nu a fost respectată.
- 3) Dreptul comunitar impune autorității naționale competente să revoce decizia de acordare a ajutorului ilegal, în acord cu decizia finală a Comisiei prin care ajutorul este declarat incompatibil cu piața comună și se dispune recuperarea acestuia, chiar și atunci când o astfel de recuperare este exclusă de dreptul intern deoarece beneficiul nu mai există, în absența relei credințe a beneficiarului ajutorului.

Case study

Land Rheinland-Pfalz vs. Alcan Deutschland GmbH
Subject: State aid dispute

1. The real situation

The Rheinland-Pfalz Government proposed to pay Alcan a transitional aid of 8 million DM to compensate for electricity costs.

- ⇒ The first tranche of aid, amounting 4 million DM, was paid on 9 June 1983;
- ⇒ The European Commission initiated the preliminary analysis on 11 October 1983;
- ⇒ On 25 November 1983, the Commission informed the Federal Government that it had decided to open the investigation procedure;
- ⇒ Land Rheinland-Pfalz was informed of this on 28 November 1983. Nevertheless, by a decision of 30 November 1983, it paid Alcan the remaining of aid - 4 million DM;
- ⇒ On 13 December 1983 Alcan was informed by the national authorities that the aid had not been notified to the Commission;
- ⇒ On 14 December 1983, the Commission adopted the Decision regarding the fact that Land Rheinland-Pfalz of the Federal Republic of Germany has provided to Alcan an illegal and incompatible aid, and it accordingly ordered its recovery;
- ⇒ Neither the German Government nor Alcan has contested this Decision.
- ⇒ Three years later — 1986
- ⇒ On 12 of February and 21 of April 1986, Germany informed the Commission that there were substantial political and legal obstacles to the recovery of the aid.

The Commission insisted on the aid recovery and has brought an action in the European Court of Justice about the failure to fulfill the obligations by Germany, as a member state, by not complying with the decision to recover the state aid.

CEJ released a decision on 2 February 1989

On 26 September 1989, Land Rheinland-Pfalz revoked the decisions of granting the aid and demanded Alcan the repayment of the sums paid out.

Alcan brought an action for the annulment of that decision, being canceled by the first court. The land appeal in the court was rejected, being appealed to the superior court.

The main reason for the annulment of the Land's decision was based on the fact that the national law does not allow the revocation, since the prescription intervened between the adoption of the Commission decision and the moment of revocation.

The superior court has considered that the Community law can prohibit rules of national law such as prescription, only insofar as they have been used by the public administration in an inappropriate manner in order to prevent the recovery imposed by Community law.

The Court holds that the beneficiary of a State aid may, under national law, appeal a decision to revoke the aid when the state's discretionary powers have been unlawfully exercised.

The Court considers that these conditions have been fulfilled in this regard, given that the aid was practically imposed on Alcan in order to safeguard jobs during a period preceding important elections.

Therefore the Land is responsible for the illegality of the decision to grant the aid, so that, according to the national law, the misuse of the public power would oppose the revocation of the decision in this question.

The Court points out that, in accordance with national law, the obligation to repay or compensate is excluded insofar as the advantage no longer exists and the enrichment of the beneficiary is not found out.

In these circumstances, the Court of Appeal decided to suspend the case and to refer preliminary questions to

II. The subject of the case

The questions referred by the national court:

1. The national competent authority is obliged to revoke a decision granting unlawful aid, in accordance with a final decision of the Commission declaring the aid incompatible with the common market and ordering its recovery, even if the authority has allowed the time-limit, which exists for that purpose under national law, in the interest of legal certainty to elapse?
2. The national competent authority is obliged to revoke a decision granting unlawful aid, in accordance with a final decision of the Commission declaring the aid incompatible with the common market and ordering its recovery, even if that authority is responsible for the illegality of the aid decision to such a degree that revocation appears to be a breach of good faith towards the recipient?
3. The national competent authority is obliged to revoke a decision granting unlawful aid, in accordance with a final decision of the Commission declaring the aid incompatible with the common market and ordering its recovery, even if that would be excluded by national law because the gain no longer exists, in the absence of bad faith on the part of the recipient of the aid?

III. Principles set out by jurisprudence

Any unlawful and incompatible aid must be eliminated and recovered by the Member State, which is obliged to take all the necessary measures to this effect, in accordance with internal procedural rules.

The purpose of eliminating the aid declared incompatible by the Commission is to restore the situation that existed before.

The recovery of the aid is done according to the internal procedural law, with the application of the principle of effectiveness.

The companies to which the aid has been granted cannot have legitimate expectations that the aid received is legal, only if it has been granted in accordance with the procedure laid down in the Treaty. This is because a diligent company must be able to verify that the procedure in question has been respected.

IV: The CEJ answers:

- 1) Community law requires the competent authority to revoke a decision granting unlawful aid, in accordance with a final decision of the Commission declaring the aid incompatible with the common market and ordering recovery, even if the authority has allowed the time-limit laid down for that purpose under national law in the interest of legal certainty to elapse.
- 2) Community law requires the competent authority to revoke a decision granting unlawful aid, in accordance with a final decision of the Commission declaring the aid incompatible with the common market and ordering recovery, even if the competent authority is responsible for the illegality of the aid decision to such a degree that revocation appears to be a breach of good faith towards the recipient, where the latter could not have had a legitimate expectation that the aid was lawful because the procedure laid down in Article 93 of the Treaty had not been followed.
- 3) Community law requires the competent authority to revoke a decision granting unlawful aid, in accordance with a final decision of the Commission declaring the aid incompatible with the common market and ordering recovery, even where such recovery is excluded by national law

Transparency International Romania este o organizație neguvernamentală, filiala națională a binecunoscutei coaliției globale anticorupție, fiind recunoscută ca atare și având statut de ONG consultativ pentru alte instituții internaționale, precum Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite (din 2003), Banca Mondială și Comitetul de Miniștri ai Consiliului Europei (din 2004). TI-RO își desfășoară activitatea pe baza valorilor pe care le promovează - transparență, responsabilitate, integritate, solidaritate, curaj și democrație. TI-RO colaborează cu cetățenii, societățile comerciale și organizațiile neguvernamentale, autoritățile și instituțiile publice sau organizațiile internaționale care sunt hotărâte să lupte împotriva corupției.

Asociația Magistraților din România (AMR) este o organizație nonguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor. A fost înființată în anul 1993 ca o continuare a tradițiilor și scopurilor Asociației Magistraților și Avocaților înființată în 1933, a cărei activitate a fost suspendată în timpul regimului comunist. AMR are ca scop să reprezinte interesele magistraților conform statului de drept, independenței justiției și reformelor reale din sistemul de justiție din România. Cu reprezentare la nivel național, AMR este de asemenea membru activ al Asociației Europene a Judecătorilor (AEJ) și al Asociației Internaționale a Judecătorilor din anul 1994.

Transparency International Romania is a non-governmental organization, the national chapter of the well-known global anti-corruption coalition, being recognized as such, and having an advisory status for other international institutions, namely the United Nations Economic and Social Council (2003), The World Bank, and Committee of Ministers of the Council of Europe (2004).

TI-RO carries its activities based on the premises of transparency, responsibility, integrity, solidarity, courage, justice and democracy. TI-RO join forces with citizens, companies and nongovernmental organizations, public authorities and institutions, international organizations who are committed to fighting corruption.

The Romanian Magistrates Association (AMR) is a non-governmental, apolitical, national and professional organisation of the judges and prosecutors in Romania, established in 1993 as a successor of the Magistrates and Lawyers Association, established 1933, whose activity ceased during the totalitarian regime.

The organization aims to represent the interests of the magistrates within the rule of law, the independence of the judiciary and the achievement of the real reform of the justice system in Romania. A national presence, the AMR has also been an active member of the European Association of Judges (EAJ) and the International Association of Judges (IAJ / UIM) since 1994.

Newsletterul este realizat în cadrul proiectului "Consolidarea rolului instanțelor românești în aplicarea legislației privind ajutorul de stat", finanțat de Comisia Europeană, prin programul de granturi care încurajează cooperarea cu instanțele naționale: „Training pentru judecători naționali privind legislația UE în domeniul concurenței”. Mai multe informații găsiți aici: <http://www.competitionlaw.ro/>

The newsletter is part of the project "Enhancing the enforcement role of Romanian Courts in state aid matters", financed by the European Commission, the Competition Directorate General, within the grant program Training of National Judges in EU Competition Law. For more information: <https://www.competitionlaw.ro/?language=en>

Transparency International România

Bd. General Gh. Magheru 28-30, Etaj 3, Sector 1 București,
tel.: 031 6606 000 / fax: 031 6606 006
office@transparency.org.ro / www.transparency.org.ro
facebook.com/transparencyRO

Asociația Magistraților din România

Bd. Regina Elisabeta nr.53, sector 5,
București, tel/fax: 0214076286,
e-mail amr@asociatia-magistratilor.ro
<https://asociatia-magistratilor.ro/>